

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Kedden, September 2dikán, 1823.

~~~~~(o)~~~~~

Spanyol Ország.

Marsal Oudinot így tudósítja a' Hadi Minisztert:

Madrid, Aug. 13d. 1823.

Gen. Lieut. Gróf Bourk tudtomra adá, hogy a' Ferrolban elfoglalt ágyúk Batteriában állanak, 's Aug. 6d. készen valának Corunnának lövésére. A' Grófnak az a' célja, hogy minekelőtte lövetni kezdené az említett helyet, azt előbb még egyszer felkéri, melly a' békekövet' visszajövetelével azonnal megtörténik, ha ugyan a' Kormányzó tovább is vonogatja magát.

Minekutána Gen. Morilló, együtt fogván a' dolgot Gen. Laroche-Jaquelinel, a' Palarea és Rosello Orensei Kormányzóknak constitutiós csoportjait szélytoszlatta, Vigóba ment, hol még sok fegyvert talált. A' Generális Aug. 5d. arról tudósított, hogy Wilson és Quiroga, kik a' végett mentek Vigóba, hogy Trix tartományának fellázzasztása iránt próbát tehessenek, az említett nap reggel elveztek.

Hogy az ellenségnek ideje ne lenne az egybegyülésre, Morillo és Laroche-Jaquelin Generálisok Bayonába mentek, melly kis hely Galliciának legvégső szélén a' tengerparton esik, 's szint' olly kevésbé állhat ellent mint Vigo; Bayonából ismét Tuy' megszállására indultak. Mind ezen menetelek azt cselekvék, hogy a' Constitutiósok erősen szökdösnek. Gen. Bourk olly szándékkal van, hogy Gen.

Margueriet, kinek Aug. 5d. Lugóba kelte érkezni Brigadájával, Szan Martin de Quirogán keresztül Puebla de Szanta Briába, 's onnan Orensébe küldi; mellynél fogva az ellenség két tűz közé szoríttatik 's megakadályoztatik abban, hogy Castiliának fordulhasson. Gen. Marguerie ezután 35d. Regementtel Ferrolba megy vissza, a' hova ezen Regement őrizetül rendeltetett.

Ó - Castiliának Fő - Kapitánya (Odonnel Károly) jelenti, hogy 27, Villar de Ciervosbeli mezei emberek a' nevezett falu körül, Júl. 27d. az Algarbia nevet viselő Regementnek 42 Lovasait, kiket Empecinado' testvére vezérlett megtámadák, 's minden ellentállás mellett 36-ot fegyverestől lovastól elfogtak, kettőt pedig megöltek; a' Vezér Portugalliába futott-által 3 emberével, a' hol is elfogtatott. Most már mindnyájan Valladolidban vannak.

Marsal Oudinot,
az első Armada-test' Fő-vezére.

~~~~~

A' Generalissimus Herczeg Aug. 12d. érkezett Cordovába, hol kimondhatatlan örvendezéssel fogadtatott. Más nap Puerto Szanta Maria felé indult Ő kir. Herczega.

Madridből, az oda érkezett hivatalos tudósításoknál fogva jelentik Aug. 14d., hogy a' Ballesteros Capitulatiója Aug. 9d. tétetett közönségessé Cádixban. Azon foganatról mellyet szült, halgatnak, hanem nagy reménységek lelkesítenek mindeneket, 's az Angoulemi Herczegnek megje-

lenését Puerto de Szanta Mariában, fontos történetek fogják követni. A' Király teljes szabadságot nyert Cádixban; sőt védelmezőjévé leve azoknak, kik őtet elnyomák; nagyobb kíméléssel bannak más most Ő Felségével, 's a' méltatlanságok' helyét, tisztelet és hódolás foglalják el. Valahányszor a' nép között megjelenik, mindannyiszor megújul ennek elragadtatása, 's az „Éljen a' Király!” felkiáltást többé semmi sem akadályoztathatja.

Egy Puerto de Szanta Máriaiban Aug. 10d. költ levélnek utánírásában jelenti az Etoile, hogy Ballesterosnak meghódolása, igen nagy rémülésbe hozta a' Corteseket és az ezekkel tartókat. Még a' leghevesebb gondolkodásúak is kezdik már általlátni annak szükséges voltát, hogy magokat a' körülállásokhoz kelletik szabniok, 's a' mint csak lehet, a' legjobb feltételek mellett, alkudozásba bocsátkozniok. Cádix félbe is szakasztá az ostromlókra való tüzelését.

A' Londoni Courier így ír: „Cádixből érkezett tudósítások szerint hirtelen és váratlanul fordultak a' dolgok. Az ezelőtt kevéssel vett tudósítások kevés reménységgel biztatának az iránt, hogy Cádix, az ellene intézett hadierő által, hirtelen való meghódolásra kényszeríthetnék, vagy hogy a' feszült indulatú felekezet, felhagyván a' Király' élete ellen való jussaival és fenyegetődzéseivel, a' francia Igazgatással ollyforma feltételek alatt bocsátkoznék alkudozásokba, mellyeket ez elfogadhatna. A' Cortesek valóban nagy bizodalmat vetének a' Ballesteros Armadájában 's azt hitték felőle hogy Cádix' tájáról elveri a' Francziákat. Hanem ezen Generálisnak elpártolása, 's azon tette, mellynélfogva a' Regenséget megismerte, tüstént nagy változást okozott. Mert, kivévén a' Mina Armadáját, mellynek azonban ez idő szerint semmi hasz-

nát sem lehet venni, mind azon seregek odahagyák a' Corteseket, mellyek ekkoráig mellettek viaskodának. A' Cádixi nép, melly különben sem nagy hajlandóságot mutatott a' Cortesekhez, 's most már Ballesterostól is elhagyatott, békételenkedni kezd a' városnak közelgető lövetése ellen, és hogy kikötője zárva van; nyilván kezdi beszélteni, hogy a' Király' megszabadítását a' szükség kívánja, 's a' hadnak terhét, melly most egyedül a' népen fekszik, el kell hárítani.“

Madridból Aug. 14dikéről következő levelet közöl Aug. 19d. az Etoile: „Aug. 8dikáig terjedő tudósításokat veve a' Regenség Cádixból, mellynek szerint Ő Felségek egészségesek. Az élelem' szűke 's az egyenetlenség mindegyre nevednek a' városban és Leon szigetén. Egy hajón, melly Cádixból kiszökött, hosszas levelezések, 's egy nevezetes pártos kerülének kezünkre; ezen utóbbi D. Miguel Cabrera y Navares, Soriának és Calatayudnak hajdani Polgári-kormányzója. — Ferrolból azt haljuk, hogy a' Themis nevű spanyol Fregát, mellyen royalista seregek vannak, továbbá a' Vengador nevezetű hadi sebes-hajó (Brigantine) 's két kisebb ágyúzó-hajók, az ottani kikötőből eleveztek, a' végre hogy Coruna alatt száguldozzanak, 's ezen helyet a' tenger felől is olly szorosán körülvegyék, valamint a' száraz felől körülvétegett. — Quiroga' megfutamodása olta, az új Kormányzó Novella, békekövetet küldött Gen. Bourkhoz, 's jelenté, hogy a' néhány napokkal nékie ajánlott Capitulatiót kész aláírni. Hanem változván azolta a' körülállások, 's az ostromlottak olly alacsonyságot követvén-el, hogy első békekövetünkre realítottak, Gróf Bourk ezen készségnek helyt nem adott. Ekkor Gen. Novella attól tartván, nehogy a' város ostrommal vétetnék meg, csupán azt kérte, engedtetnék-meg nékie, hogy egy

Oberstert Gen. Morillóhoz küldhessen, az ő vélekedésének megtudhatása végett. Rétség sem lehetvén Gróf Carthagenának (Morillónak) feleletéről, azt lehet hinni, hogy a' város rövid időn általadatik. — Bizonyos környülállásokat tudunk egy olly gonoszságról, mellyhez hasonló csupán a' franczia Revolutió' évkönyveiben találattik. A' partos Quiroga, ki a' katonára nevezetre érdemetlen, kevés órákkal az előtt, hogy Corunnából elfutott, 51 személyt, kik Corunna mellett a' Sz. Antal iellegvárában tartattak fogva, egy Szevillai hajóra hányatott, hogy, a' mint mondá, bátorságos helyre vitetnének. Alig hogy a' tengerre értek azonban ezen szerencsétlen áldozatok, Quiroga' parancsolatjából azonnal megöldöstettek 's a' habok közé hányattak. Az első holttestek, mellyeket a' Francziák észrevén, a' vízből kifogtak, egy Tisztnek és egy Papnak testeik valának, kik háttal kötöttettek egymáshoz, 's kardal öszvevagdaltattak. A' mai Madriti Gaceta közli ezen 51 áldozatoknak név-lajstromát. Közöttök van a' royalista Ármadának egy Brigadérosa Don Salvador Escandon, 's 3 Oberst-Lieut. u. m.: Francisco Pereira, Theodor Gil, és Jose Aragona.“

Ugyancsak az Etoile így ír Villafrancából Aug. 13dikáról: „Milans, minekutána megmaradott seregeit Momblanchban egybevonta volna, Calaf felé elment. Utána eredtek Báró d' Eroles Manserából, Gen. Tromelin Igualadából, és két, Viguében feküdt Batalion. Milans, a' mint látszik, Seo a' Urgelt akarja megszabadítani. Innen Villafrancából 2000 ember ment Igualadába a' Gen. Tromelin serege' helyébe.“

Az Infantadói Herczeg, a' spanyol Regenség' Elölülője, 's D. Vicomte Saes, a' Külső-Miniszter Szevillába mentek.

A' Journal des Debats jelenti Madrit-

ból Aug. 13dikáról: „Fontos dolgokat mind addig nem halhatunk, míg csak az Angoulemi Herczeg Cádiz alá meg nem érkezik, melly Aug. 17dikére viradóva eshetik-meg. De még akkor is időt kell engedni a' kir. Herczegnek, már akár megtamadásra akár alkudozásokra kerüljön a' dolog, úgy hogy Párizsban, Sept. elejénél elébb bizonyost nem halhatunk. — A' szárnyaló hírek között bizonyosnak látszik, hogy Gen. Alavát a' Cortesek letették, törvény elébe idézték és halálra ítélték.

Egy levél, melly Aug. 14d. indult déli Franczia Országból, így szól a' Catalónia dolgokról: „Marseillei levelek szerint, Barcelona előtt portyászó hajóosztályunk megszaporodott, úgy hogy a' kikötő' elkerítése, szorosabban szemmel tartathatik mint ezelőtt, jóllehet a' tengerpart' mentében evező apróbb hajókat, mellyekkel a' magunk kissebb hadi-hajói sem érkezhettek, nehéz leszen megakadályoztatni. Pedig éppen ezen apró hajók visznek minduntalan fris eleséget Barcelonába, 's ezek tartják-fel a' közösülést az erősséggel. — Tarragona alatt nincsenek ezúttal száguldozó-hajóink; mellyért is azon kikötő' állandó egybeköttetésben van az Andalusiai déli parttal, a' honnan hivatalos levelek mehetnek Barcelonába. 1822-ben, mint tudva van, számos bástyáji lerontattak Tarragonának, 's a' jelenvaló had' kezdetével valóban azon szándékkal is volt Mina, hogy ezen helyet erősségül éppen nem használja. Ha nem kicsiny tavolyságban a' várostól, erős tábor-hely állíttatott. De azonban itten is újra változtatást kívántak a' hadi történetek. 'S elüzetvén Tortosából a' constitutiós seregek, parancsolatok adattak a' Tarragonai bástyáknak helyreállítása iránt, 's azolta a' munka olly nagy serénységgel foly, hogy a' nevezett hely,

mellynek bástyái egybeköttetésben vannak a' megerősített táborral, húzamos ostromot kiállhat. Oda szállítottak végre csaknem minden constitutiós tartalék-seregek, úgy hogy Tarragona ez idő szerint valósággal nevezetes hadi-hely. Kevés-sel ezelőtt olly hír szárnyalt ugyan, mint-ha az ottani seregek a' Royalistákhoz hajlanának, de ez a' hír mind ekkoráig bé nem bizonyosodott. Gen. Mansónak meghódolása iránt is kétség van még, mint-hogy felőle semmi hivatalos tudósításaink nincsenek. Az utóbbi napokban ugyan azt hallánk, hogy Milansnak és Loberának hasznos ajánlások tétettek, 's ők azokat nem veték-meg. Új hadimunkálódások Cataloniában azolta nem estek, miolta a' Marsal olly alkalmatosan belyhezteté-el szemlélődő-líneáját a' Lobregátnak két szélein. Barcelona' ostromához eddigelé legkissebb készülétek sem tétettek, 's a' mint hiszik nem is kerül erre a' dolog, minthogy a' reménylhető közönséges szerződésnél fogva, a' Catalóniai környülállások is eligazítatnak; különben Marsal Moncey számára újra segítség küldetett."

~~~~~

Az anglus Courier így szól: „Ha szinte igaz volna is, hogy az Angoulemi Herczeg és a' Regenség meghasonlottak vélekedéseikben, még az bennünket nem igen nyughatatlanítana. Angliára 's minden törvényes Országoló-székre nézve a' fő dolog az, hogy azon katonai factiónak megzabolázásával, melly Királyát fogva tartá, a' világnak minélelébb példa adattassék. Egészen bizonyos dolog, hogy a' Regenség mindent elkövetett, hogy az Angoulemi Herczeget Cádixba követhesse; hanem a' Herczeg kinyilatkoztatá, hogy hadi őrizet alatt küldi-viszsa a' Regenséget Madritba."

~~~~~

A' tudósításokkal mostanában igen

Lövölködő Etoile ezeket jelenti a' Pamplona alatt lévő táborból Aug. 11dikéről: A' Marsal Lauriston vezérlése alatt lévő 5d. Armada-testnek, egy részévé levénk; a' Marsal bennünket tegnap személyesen megtekintett. Azzal egy békekövetet küldött az erősségbe a' Ballesteros Capitulatiójával 's ezen Generálisnak azon parancsolatjával, hogy a' keze alatt lévő erősségek adnák-meg magokat. Hanem a' Constitutiósok ezen parancsolattal is keveset gondoltak, valamint mindennel a' mi csak a' Regenségnek való meghódolásokat illeti. Midőn a' 2d. Huszar-Regement' Oberstere, kit a' Marsal békekövetül küldött, a' Király' fogságáról kezdett volna szólni, olly tüzesen mozdult-meg székeben Salvador a' Kormányzó, szemére hágyván a' Obersternek, hogy jövetelének célja csupán a' nagy-lekü Nemzetnek boszszantására volna, hogy ez azt hitte, hogy azonnal elfogattatik. — Ide naponként jönnek a' hadi eszközökkel terhelt szállítások, 's az ostromló-helyen 80 nehéz ágyú van. Közönségesen azt hiszik, hogy az ostrom Lajos napján elkezdődik." — A' Sz. Sebestyén alatt lévő táborból Aug. 12dikéről: „Vasárnap vevénk híret a' Ballesteros Capitulatiójának; Lineáink 21-szer lőttek folytással ezen történet' öröme, melly Spanyol Országának békességét sietteti. Erre tüstént ellepék a' város' bástyáit a' constitutiós katonák. A' 41d. Regementből egy Tiszt elküldetett békekövetül, ki egy spanyol Tiszttel hosszas beszédet tartott, de a' mellynek foglalataról még semmit sem tudhatni."

Marsal Lauriston' Hadiszállása, a' mint hallik, Vittoriába tétetik-által.

~~~~~

Az Etoile közti Madritból Aug. 16dikéről, hogy Gen. Laroche-Jaquelin Bayonát megvette. Corunnának lövetése elkezdődött. A' város öt hat helyt gyú-

ladott - meg, 's a' jelentés' indításokor még égett.

Madrid, Aug. 15d. 1823.

Zayas' meghódolása bizonyosnak látszik.

Ciudad-Rogrigo, a' mint hallik feladta magát a' Fő Kapitánynak Odonnel Károlynak.

Az Extremadurai kevés számú seregek azon ponton állanak, hogy a' Ballesteros példáját fogják követni.

Itten azt beszélnek, hogy a' Cortesi gyűlés szélytoszlott, 's csupán egy rendkívülvaló Biztosság áll-fenn még belölök Cádixban.

Eppen most jött levelek szerint, Carthagea megnyitá előttünk kapuit.

Lisbonából jelentik Aug. 4d.: „Gen. Bourmont' fija; ki ide küldetett, ma reggel Szevillába indult, egy agyúkkal, golyóbisokkal, hubiczákkal, 's más hadi eszközökkel terhelt hajón, mellyeket a' Portugalliai Országló-szék küld. Több hadi eszközöknek szállítására, még más két hajó is készül a' kikötőben.

Madrid, Aug. 16d. 1823.

A' Regenség Aug 10dikéig terjedő tudósításokat vett Cádixból. A' Király 's a' kir familia frissen vannak.

A' Línea-seregeknek és a' lakosoknak békételenkedése olly lépcsőre hágott, hogy a' Royalisták nyilván kezdik kinyilatkoztatni hűségeket.

Aug. 3d. 2000 emberrel indult-ki Riego Cádixból olly czéllal, hogy Malagába mehessen. Hanem a' francia-spanyol egyesült Ármada Batteriájának 's utóbb az apró fegyvereknek tüzelése, csakamar megbánatak vele merészségét. Ezen veszteségre, csüggedés váltotta fel azon lelkesedést, mellyet ez a' pártos a' seregek között akart ébeszteni.

A' szökevények között lévő némelly tisztectől azt hallánk, hogy a' Cortesek egy elválasztó ütközetnek hírét és még

környüállásait is terjeszték-el, mellyben Ballesteros, meghódolását előző estve győzedelmeskedett volna. Ez a' Generalis, a' mint a' pártosok' fejei szóllának, Carmonától Szevilláig úzé kivont kardal a' Francziákat. 'S az utóbbi nagy város' Royalistaságának büntetéséül 30 millio Real Contributiót vetett a' lakosokra. Továbbá, hogy a' győzedelmes szinte Torre del Oróig előrenyomult 's ezen kikötőt egészen semmivé tette, minthogy Barátoknak és Apáczáknak szolgált menedékül. Végre azt állíták, hogy mindennek vége, 's Zayas' serege egyesülvén a' Ballesterosével, Cádixnak megszabadításán igyekeznek.

Az említett szárazon való kirontása előtt harmad nappal, a' tenger felől is ki akart csapni Riego, de nem sokra mehetett. 1500 embert rakott-fel valami 50 ladikra. Ezek közül a' francia hajós-sereg többeket elfoglalt, mellyeken néhány olly Tisztek valának, kik pártos viselkedéssel nagyon kockáztatták magokat.

Portugallia és Brasilia.

Bahiai levelek szerint (mellyek Anglián keresztül érkeztek), ottan Jún. 21d. tanács tartatott, 's benne az végeztetett, hogy a' Portugalliai seregek tíz nap alatt Európába eleveztessenek. Más nap mindjárt elkezdették hajókra rakni a' bútjorokat; hanem a' seregek ellene valának a' dolognak 's inkább a' Korona-herczeg részére akarának állani, a' melly szándéket Gen. Madeira és Admirális Vasconcellos, gátolni igyekeztek. Lord Cochrane azt kívánta, hogy adatnék-ki neki a' Portugalliai hajós-sereg, de a' mellyet Madeira és Vasconcellos természetesen megtagadtak. Cochrane, a' kívánt feltétel alatt az igéré, hogy a' seregeket szállító hajókat szabadon bocsátja. Mind eddig igen kétséges, ha vallyon eltakarodnak e a' seregek. Gen. Madeira azon igyekezett, hogy a' seregek' általszállítá-

sa végett, minden idegen hajókat nagy aron megfogadhasson.

Azon tudósítások, mellyek Lisbonából az utóbbi posta-hajóval érkeztek Angliába, Júl. 23dikáig terjednek. A' Lisbonai Ujságokból közölt ánglus leveleknek kivonásai szerint úgy látszik, hogy a' rendnek és esendességnek ellenségei különböző helyeken újra partos lázzadásokat kezdtek. A' Lisbonai Gacetában azért is, minden jó Polgárok 's különösen a' Papok arra ösztönöztetnek, intenek a' népet, hogy a' lázzasztókra ne halgasson. „Portugalliaiak!“ ezek az illető czikkelynek végső szavai „ne mocskoljuk-bé azon dicsőséget, mellynek részesei levénk, hogy t. i. minden idegen segítség nélkül, egyedül győztük-meg az oltár és trónus ellen öszveesküdött azon factiót, melly nekünk annyi gonoszokat szerzett, 's Spanyol Országot a' veszedelemnek örvényébe döntötte.“

Oporto' táján számos személyek elfogattak, mint bizonyos titkos társaságnak tagjai. Közöttök van egy Orvosi tudomány Baccalaureusa, egy földesúr, egy könyvnyomtató és hat kereskedő.

Török Birodalom.

A' Spectateur Oriental így ír Júl. 18d. „Utóbbi levelünkben, Szalonoehiból jött tudósításaink szerint, a' Görögöknek a' Voloi tenger-öbölben lett megverettésekről szözlöttünk. Azolta arról Jún. 24dikéről Trikeriből egyenes tudósításokat vevénk. Még ez a' város, mellyben 40,000 lélek lakik, nem került török kézre; hanem a' Görögök' megverettetése sokkal nevezetesebb volt, mint a' Thessalonichi első tudósításokból gyaníthatánk. A' Törökök fegyverrel foglalának-el 24 falut Trikeri táján, 's meg is tartották azokat kezek között. 6 — 8000 Görög esett-el fegyvereik alatt, számos aszszonyok és gyermekek a' Larissai Basa' parancsolatjából, rabszolgaságra hurczoltattak. A'

kik a' Görögök közül megszabadúlhatának, többnyire Trikeribe futottak; de a' melly város, különben is igen sok lévén benne a' nép, nagyon kétséges helyheztetésben van, bár ha reményli is, hogy bastyajinak segítségével, még egy darabig ellentállhat.“

Pápa Státusai.

A' Római Ujság így ír Aug. 20d.:

„Szomorú kötelességet teljesítünk, midőn Pápa Ő Szentségének VII Piusnak halálát jelentjük. Jóllehet a' rendkívül való Kurírok mindenfelé megvívék is már ezen tudósítást, de a' szomorú történetnek közelebbi környúlálásai, mellyeket ezennel közlünk, még is mindenkor tárgyai a' részvételnek.“

„A' Júl. 6d. történt esés óta, mind egyre rendes lépcsőnként javúlt Ő Szentségének állapotja, úgy annyira hogy gyógyulásához egész reménység lehetett. Hanem Aug. 15d. éjjelre annyira kezdett fogyatkozni ereje, hogy az Orvosok kétségbe estek becses életének további megtarthatása iránt. Aug. 16d. és 17d. napjain még inkább elgyengült 's 18d. reggel Viaticum adatott Ő Szentségének.“

„Miniszter Cardinalis Consalvi hírvül adá a' dolgot a' sz. Collegium Cardinalis-Diaconusának és a' Cardinalis-Vicariusnak; 's mint a' Pápának első szolgálja, felőlc a' Cardinalisok' Collegiumát is tudósította, melly erre a' Quirinalis palotában egybegyült, 's ottan vette a' tudósításokat a' Sz. Atyának további hogylétéről.“

„Cardinalis della Genga mint Római Vicarius, jelenté a' Lateranumi, Vaticanai és Liborianumi Patriarchalis Szentegyházaknak, nemkülönben a' Szent Vincze és a' Trevii Szent Anastasius Parókhájának (utóbbi az Ő Szentsége Parókhája), hogy tennék-ki a' Szentséget a' beteg Pápa' gyógyulásáért.“

„Nem tetszett a' Mindenhatónak

meghalgatni a' népnek kérését. Aug 19d. reggel felvevé Ő Szentsége az utolsó ke-
netet a' Nagy-Poenitentiariusnak Cardi-
nalis Castiglioninak kezeiből, a' midőn,
valamint a' Viaticum' adásakor is, jelen-
valának a' három Palotás-Cardinalisok:
Gallessi, Bertalozzi és Consalvi. Ezután
jelenté a' Cardinalis-Vicarius a' Clerus-
nak, mondaná-el „Pro infirmo Pontifice
morti proximo“ (a' beteg és halálához
közelgető Pápáért) az imádságot.“

„Hosszas de csendes végküszdése
után, mellyen a' nevezett 3 Palotás-Car-
dinalisok és a' Nagy-Poenitentiarius je-
lenvalának 's lelke' idvességéért a' szo-
kott egyházi imádságokat mondák, Aug.
20d. reggeli 6 órakor Teremtőjének ke-
zeibe kiadá lelkét a' szent Atya, az egész
Catholica Anyaszentegyháznak mély szo-
morúságára 's Róma városának közönsé-
ges bánatjára, mellynek lakosai, a' szent
Atya iránt viseltető tiszteleteknek és hó-
dolásoknak, betegsége' ideje alatt, a' leg-
érzékenyebb jeleit adák.“

„Halálán, egyiránt kesereg a' Római
Státus és a' Külföld; igen nevezetes és
bölc uralkodása még a' jövő századok-
ban is bő tárgyat szolgáltat a' históriá-
nak. Mi itten csak azt említjük, hogy
1742. Aug. 14d. született Cesanában,
Gróf Chiaramonti Scipio' és Chini Johan-
na Grófné' házasságokból, 's a' szent ke-
resztségben Barnabás Lajos nevet vett-
fel, mellyhez fűzte még 16d. esztendejé-
ben a' Cesanai sz. Mária Cassiniai Bará-
tainál a' György Barnabás nevet is. Ké-
sőbb Rómába jövéen, sz. Pál' Kiastromá-
ban a' Philosophiai és Theologiai tudomá-
nyoknak feküdt, 's midőn Cano-
noknak neveztetett, a' szent Calixtus
templomában tette-le közönséges Exa-
menét. Ezután Pármában Philosophiát,
Rómában 9 esztendeig Theológiát ta-
nított, 's Rendének több méltóságai-
val megtiszteltetett. 1782 Decemb. 16d.

VI Pius Tivolii Püspökké tevé; 1785
Febr. 14d. az Imola' Püspökségre ment
által 's Cardinalissá tétetett. 1800 Mártz.
14d. Velenczében a' Pápai Székre emel-
tetett, 's az Anyaszentegyházat 23 eszten-
deig 5 hónapig és 6 napig kormányozta.
Meholt 81 esztendő és 6 napos ko-
rában.“

Nagy Britannia és Irlandia.

Herczeg Wellington Aug. 19d. szán-
dókozott Belgiumba menni az ottan épü-
lő erősségeknek esztendőnként való szem-
lélésére. 'S minthogy ezen erősségek már
egészen elkészültek, ez leszen utolsó
szemlélődő-útja a' Herczegnek.

Sir Robert Wilsonnak felesége Aug.
10d. megholt.

B é c s.

Ő Cs. K. Felsége Aug. 13d. költ fel-
séges határozásánál fogva Orvos-Doctor
's Szemorvos Magister Fabini Fridrik
Urat az Erdélyben újonnan felállított Pro-
vincialis Szemorvosi hivatalra méltózta-
tott kegyelmesen kinevezni.

*Sept. 1. a' Státus-papiro-
sainak közép-árrok:*

Státus Kötelező levele 5 pCtmal Conv. P. 82 1/4;
Ugyan az 2 1/2 pCtmal 37 3/4; Sorsvonásos Költsön
1820-ról C. P.; — Ugyan az 1821ről 100 f. C. P. —;
Bizonyítás 1821d. Költsönről 100 ftért C. P. —
Bécs Városi Bankó Obligatiók 2 1/2 pCtmal —;
100 for. C. P. 249 7/8 for. V. Czban. 1 Bank-Actia
925 1/10 for. C. P. Cs. Arany —

*A Gabona négy fő nemeinek árrok
általjában Aug. 18d. — 23d.*

(Mérőjét garasra számlálva V. Czban.)

	Búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.
Bécsben Aug. 19.	128	99	63	56
— Aug. 23d.	127	95	67	51
Stockerauban Aug. 18d.	134	101	48	48
Fischamenden Aug. 19. és 21d.	101	74	40	40
Nagy Enzensdorfon Aug. 20.	121	96	45	41

Bécsben a' marhahúsnaK fontja Sept. hónapra Ezüstben 7; V. Czban 17 1/2 xron meghagyatott.

Magyar Ország.

Ő Cs. K. Felsége Willrader József Urat, Aradi Sós Perceptort, 50 esztendeig viselt hív szolgálatjára és több alkalmatosságokkal megmutatott jeles érdemeire nézve, egész fizetéssel nyugodalomra bocsátani, 's a' Polgári érdemek' arany nagy Medáliájával megtisztelni kegyelmesen méltóztatott. Melly felséges kegyelem, a' tisztelt Úrnak a' Nagymélt. kir. Magyar Udv. Kamarának Május 14d. költ végzése által tudtára adatott.

Sajó. Sz. Péteren (Borsod Vármegyében) Fő Tiszt. Tudós Felső-Őri Fülep Gabor Úr, a' Tiszán innen lévő Helvétziai Vallástételt követő Egyházi Megyének nagyérdemű Superintendense, a' S. Sz. Péteri Ref. Ekklesiának buzgó Lelki-Pásztor, a' Hit-tudomány' Doctora, Júl. 25d. becses életének 85d. esztendejében megholt. (Ezen munkás tudós ferjfiúról máskor bővebben fogunk szólni.)

Elegyes Dolgok.

Szüretelési Készületek.

I. Bor' forrását illető Készület. — A' folyó II. Félesztendei M. Kurír XIII. Számjának 103 — 104d. lapjain, megnevezvén a' helyeket, hol tavaly ezen nagy hasznú Készületről szóllottunk, előadtuk egyszersmind annak tapasztalason épült szerencsés foganatját is, úgy hogy ezúttal csupán az árát említjük, melly következőleg határoztatott meg u. m. 6 akós hordóra való 20 ft; 12 akóra 35 ft; 20 ra 45 ft; 30 ra 65 ft; 40-re 85 ft; 50-

re 105 ft; 60-ra 115 ft; 100 ra 180 ft; 150-re 240 ft. V. Cz.

II. Gerézdfosztó Készület. — Ez fából van, hanem erős 's olly alkalmatos és hasznos, hogy vele egy ember egy gyermek' segítségével naponként 150 akó mustot készíthet el. Mivoltanak 's hasznainak leírását megtalálhatni a' közelebb nevezett M. Kurírban. Jó gond alatt számos esztendőig eltart a' Készület, 's az ára 150 f. V. Cz.

Mind két rendbeli Készületeket meg lehet rendelni, azoknak Cs. kir. Privilegiummal bíró készítőjénél Hummel Károly Úrnál Bécsben. Hanem a' vevők' könnyebbségére találatnak meg: Egerben Martin Úrnál; Bollyon (Baranya Vármegyében) Kern Úrnál a' Gróf Batthyáni Uradalmak' Directoránál; Medgyesen (Erdélyben) Biedersfeldi Binder Senator Úrnál, és Károlyvártt (Horvátországban) Dr. Sax Aloyz Tábla-Bíró Úrnál.

Új könyv.

Dálnoki N. Sámuel Úr a' Miskolczi Ref. Gymnasiumban Poeseos Professor, 24 esztendő óta különféle alkalmatosságokra írt 180 Halotti énekeit. Ns Szigethi Mihálynál kinyomtattatá. Sokféle rangú, korú 's különböző nyavalyákban szenvedett, mind két nemben lévő személyekre alkalmaztatható szép Énekek találatnak a' könyvben, mellynek ára 1 f. 15 xr. V. Cz.

Kötyavetye-jelentés.

Sz. K. Nagy-Győr Városában a' megholt Cantor és Canonok Mélt. és Fő Tiszt. Fránkl János Úr volt Káptalani lakásában, néhány száz akó ó magyar fejér bor, 10 és több akós vasas hordókban, jövő Sept. 11d. a' többet-igérőknek eladattatik.